

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 15/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om höjda avskrivningar på in- vesteringar inom utvecklingsområdet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 september 2003 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet (RP 52/2003 rd).

Beredning i delegation

Ärendet har beretts av finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- överinspektör Terhi Järvikare, finansministeriet
- överinspektör Tuula Manelius, inrikesministeriet
- överinspektör Raimo Puhto, handels- och industriministeriet
- överinspektör Kari Aaltonen, Skattestyrelsen

- landshövding Eino Siuruainen, länsstyrelsen i Uleåborgs län
- direktör Jaakko Kekoni, Norra Savolax arbetskrafts- och näringscentral
- chefsjurist Anna Lundén, Företagarna i Finland rf
- avdelningschef Hannele Ranta-Lassila, Centralhandelskammaren
- direktör Tero Honkavaara, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT
- juridisk direktör Vesa Korpela, Skattebetalarnas Centralförbund rf
- näringspolitisk expert Pekka Ropponen, Servicearbetsgivarna rf även som representant för Finlands Rese- och Turistnäringsförening rf.

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från finansministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet ändras. Förslaget innebär att små och medelstora företag i beskattningen kan göra höjda avskrivningar också på anskaffningsutgifter för investeringar i anläggningstillgångar som de företar under åren 2004—2006. Under de tre första skatteåren skall maximibeloppet av en av-

skrivning av anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar vara lika med normal avskrivning höjd med 50 procent. Tillämpningsområdet för lättnaden i huvudsak förblir oförändrat.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2004.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2004. Lagens 2 a § avses dock träda i kraft vid ingången av 2005.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Rätten att göra höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet föreslås bli förlängd med tre år. Också små och medelstora företag som gör investeringar i anläggningstillgångar 2004—2006 får rätt att göra högre avskrivningar, om de uppfyller kraven i lagen. Det regionala tillämpningsområdet, de generella tillämpningskraven, avskrivningsobjekten och beloppet för höjda avskrivningar ändras inte.

En nyhet i propositionen är att det ingår en bestämmelse om begränsningar till följd av gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter och till följd av kommissionens rekommendation angående definitionen på små och medelstora företags fristående. Utskottet har ingen-
ting att anmärka mot preciseringarna.

De sakkunniga ansåg det befogat att tillämpningstiden förlängs. Samtidigt föreslog en del av de sakkunniga att rätten utsträcks till att gälla hela avskrivningstiden och inte bara de tre första åren som nu. Dessutom har det föreslagits att avskrivningen enligt plan höjs till 100 procent. Vidare påpekade de sakkunniga att definitionen på små och medelstora företag bör följa EU:s nya rekommendationer för företagsstorlek.

Vid utfrågningen av de sakkunniga ansågs lagen vara ett problem bland annat av den anledningen att degressiva, höjda avskrivningar minskar företagets nettotillgångar och minskar därmed andelen kapitalinkomster av aktieutdelningen. Detta anses vara en av orsakerna till att det inte varit så populärt att utnyttja rätten enligt lagen.

Med hänvisning till tillgängliga utredningar anser utskottet att de generella tillämpningsvillkoren, avskrivningstiden och avskrivningsbeloppet inte behöver ändras eftersom gränserna

för omsättning och balansomslutning redan nu täcker i merparten av företagen i Finland. En höjd gräns skulle dock ha vissa ekonomiska konsekvenser eftersom skattestödet inte är behovsprövat i motsats till de direkta stöden. Alla företag som yrkar på skattestödet och uppfyller villkoren får automatiskt stödet. Ursprungligen avsåg den höjda avskrivningsrätten att underlätta det finansiella läget för företagen under de första åren. Redan nu kan företagen göra avskrivningar till 75 procent på anskaffningsutgiften för lösa anläggningstillgångar de tre första åren. Det är därför inte motiverat med en förlängd avskrivningstid eller större avskrivningsrätt, anser utskottet.

Vid utfrågningen av de sakkunniga fokuserades uppmärksamheten också på behovet att förankra programservice och upplevelseturism inom turistnäringen i tillämpningsområdet för lagen. Problemet är att turistföretag definieras så snävt i lagen. Med turistföretag avses bara härbergerings- eller förplägnadsrörelse. Men det finns minst tio turistcentra i Finland med företag som vid sidan av kost och logi också tillhandahåller upplevelseturism. I deras fall kan avskrivningar gälla till exempel snöskotrar, terränghjulingar, kanoter och olika typer av lätta konstruktioner i naturen.

När propositionen bereddes undersökte regeringen möjligheterna att införliva upplevseturismföretag i tillämpningsområdet. Detta förutsetts också i ett uttalande av riksdagen från 2000 (RSv 141/2000 rd—RP 121/2000 rd). Med hänvisning till tillgänglig utredning ansåg finansministeriet dock att lagen inte behöver ändras. Orsaken till detta var investeringsvillkoren i kommissionens förordning om så kallat gruppundantag för små och medelstora företag. Ministeriet hänvisade också till att branschklassificeringen

inte är entydig, vilket lämpar sig dåligt för det skattemässigt massförfarande som i detta fall.

Enligt utskottet är det först och främst kraven i kommissionens förordning som hindrar att tillämpningsområdet utsträcks till upplevelseturismföretag. Gruppundantagsförordningen kräver att investeringen gäller skapande av en ny anläggning, utvidgning av en existerande anläggning eller igångsättande av verksamhet som innebär en grundläggande förändring av en existerande anläggningsprodukt eller produktionsprocess. Förordningen gäller således relativt stora investeringar av permanent karaktär, vilket också regeringen framhåller i propositionen. Utskottet påpekar också att det största tillåtna beloppet för statsstöd innebär att det skattestöd som uppkommer genom den höjda avskrivningsrätten alltid måste räknas in i stödbeloppet.

Det är utan vidare bra att upplevelseföretagen får bättre villkor och stöd för sin verksamhet, sett i ett såväl regionalpolitiskt som sysselsättningsfrämjande perspektiv. I dagsläget sysselsätter turistnäringen ungefär 115 000 personer i Finland och står för ungefär fyra procent av na-

tionalprodukten. Upplevelseföretagen tillhandahåller tjänster som kan antas ha tillväxtförutsättningar i utvecklingsområden. Vidare påpekar utskottet att en speciallag om höjda avskrivningar inte längre är lika viktig sedan kapitalbeskattning infördes och att de positiva incitamenten med lagen har försvunnit till viss del. Lagen har mycket liten ekonomisk betydelse för företagen i utvecklingsområdet, på årsnivå ungefär 0,5 miljoner euro. Med åren är det allt färre företag som utnyttjar skattefördelen, i fjol var det något över 300 företag. Av denna anledning anser utskottet att lagens tillämpningsområde inte behöver utvidgas. Samtidigt anser utskottet att lagen kunde ses över i ett vidare perspektiv när nya regionalpolitiska strategier med skattepolitiska dimensioner läggs upp.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår finansutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 14 oktober 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Eva Biaudet /sv
Kyösti Karjula /cent (delvis)
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Iivo Polvi /vänst
Virpa Puisto /sd

Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Kimmo Sasi /saml
Anni Sinnemäki /gröna
Jukka Vihriälä /cent
ers. Susanna Huovinen /sd
Mikko Kuoppa /vänst
Aulis Ranta-Muotio /cent.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.